

Poques coses em resten a mi per expressar en la clausura d'aquest acte, després de les excel·lents semblances dels qui m'han precedit en la paraula; semblances que representen una visió completa de l'home, de l'obra, de l'època, de l'esperit i de l'ambient en què va viure i va treballar Josep Roca-Pons.

He de confessar que el vaig conèixer poc, que el vaig tractar poc; segurament, també, perquè el meu camp científic està bastant allunyat del seu. Però, sí que recordo llargues converses que vaig tenir amb ell aquí, a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans —quan jo no era president encara—, tant per la *Catalan Review*, que havia tingut dificultats en alguns moments i calia trobar la forma que pogués seguir endavant, com pels *Arxius Roca-Pons* de la Universitat d'Indiana, a fi que l'Institut pogués trametre bibliografia i documentació per als Arxius; en aquelles converses —faig memòria en el record— vaig descobrir que ell pertanyia a una generació de professors que malauradament ara està en crisi; és a dir, a una generació de professors que ensenyaven amb passió, amb compromís i amb un profund coneixement de la matèria. Ell que tenia un parlar suau, que era un senyor i posseïa una modèstia innata; un parlar suau que els seus alumnes tenien l'oportunitat d'escoltar, de sentir, i, com ha dit Philip Rasico, de sentir també en català en moltes ocasions, però especialment en aquelles classes en què conversava amb la seva muller, Teresa, quan ella hi assistia.

Resumeixen la importància de la tasca de Josep Roca-Pons als Estats Units d'Amèrica les frases expressades en les actes del Bloomington Faculty Council, que tot seguit llegiré textualment: «For him teaching was an extension of his passion for his culture, which during the Franco years was repressed and largely invisible in Spain. What he taught at Indiana University would

have been impossible at the Spanish universities. He was keeping alive a language and a culture that to a great degree had disappeared from the Spanish cultural scene.» Certament, Roca-Pons va desenvolupar una tasca als Estats Units d'Amèrica que va permetre que moltes de les coses que aquí de mica en mica anàvem perdent es poguessin mantenir.

Jo em permeto de dir que en aquella època necessitàvem homes com ell, que seguim necessitant ara homes com ell, que permeten mantenir viva la llengua i la cultura en situacions a vegades més difícils; en altres, no tant, però que sempre requereixen l'existència, el treball i la dedicació de persones com Josep Roca-Pons.

Aquest ha estat, doncs, un acte en la seva memòria per honorar-lo. Amb ell, jo vull honorar també la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, que l'acolli entre els seus membres i que ha tingut la sensibilitat de dedicar-li aquesta vetllada.

MANUEL CASTELLET
President de l'Institut d'Estudis Catalans